

**SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2022 DO 2026**

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu		Metodologia badań literaturoznawczych		
Nazwa jednostki realizującej przedmiot		Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Rzeszowskim		
Typ przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)		fakultatywny specjalistyczny		
Rok/semestr		Rok I, semestr letni		
Dyscyplina		literaturoznawstwo		
Język wykładowy		j. polski		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu		prof. dr hab. Marek Stanisz		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot		prof. dr hab. Marek Stanisz		
Wymagania wstępne		Znajomość zagadnień poetyki opisowej, teorii literatury i metodologii badań literaturoznawczych na poziomie studiów wyższych magisterskich.		
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU (syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
<p>Celem przedmiotu jest rozszerzenie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności związanych z prowadzeniem prac badawczych w dyscyplinie literaturoznawstwo. Doktorantki/ci pogłębiają wiedzę o głównych tendencjach metodologicznych we współczesnych badaniach literackich (takich jak: strukturalizm, sztuka interpretacji, hermeneutyka, krytyka tematyczna, komparatystyka, a także poststrukturalizm, pragmatyzm, dekonstrukcja, badania kulturowe, feminizm, badania postkolonialne), o kluczowych dla współczesnego literaturoznawstwa obszarach refleksji (takich jak: intertekstualność, metaforyzacja i retoryczność wypowiedzi literackiej, specyfika i metodologia badań historycznoliterackich), a także o dziejach refleksji o literaturze (od starożytności do współczesności). Doktorantki/ci nabywają ponadto umiejętności samodzielnej i krytycznej oceny dorobku naukowego w ramach dyscypliny literaturoznawstwo, krytycznej oceny własnych osiągnięć naukowych, a także świadomego wykorzystywania inspiracji metodologicznych we własnych pracach badawczych.</p>				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza Lp.				
1.	Doktorant/ka zna i rozumie światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny literaturoznawstwo w stopniu umożliwiającym rewizję obowiązujących paradygmatów.	P8S-WG/1	konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe
2.	Doktorant/ka zna i rozumie kierunki rozwoju i najnowsze odkrycia w dyscyplinie literaturoznawstwo, aktualny dorobek naukowy, w tym światowy, w zakresie badań z	P8S-WG/2	konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe

	obszaru dyscypliny literaturoznawstwo.			
3.	Doktorant/ka zna i rozumie siatkę pojęciową dyscypliny literaturoznawstwo (również w języku obcym dla niej wiodącym) i dyscyplin pokrewnych.	P8S-WG/3	konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe
4.	Doktorant/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji.	P8S-WK/1	Konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe
Umiejętności Lp.				
1.	Doktorant/ka potrafi wykorzystywać wiedzę o różnych nurtach wiedzy o literaturze do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: definiowania celu i przedmiotu badań naukowych, formułowania hipotez badawczych, rozwijania metod, technik oraz narzędzi badawczych, a także twórczego ich stosowania i wnioskowania na podstawie badań naukowych.	P8S-UW/1	Konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe
2.	Doktorant/ka potrafi wykorzystywać literaturę naukową do identyfikowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz związanych z działalnością innowacyjną, a także wykorzystywać właściwy warsztat do tworzenia nowych elementów tego dorobku.	P8S-UW/2	Konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe
3.	Doktorant/ka potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy.	P8S-UW/3	Konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe
4.	Doktorant/ka potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym.	P8S-UK/6	konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium zaliczeniowe
Kompetencje społeczne Lp.				
1.	Doktorant/ka jest gotów/gotowa uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	P8S-KK/3	konwersatorium	uczestnictwo w zajęciach; kolokwium
FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW				

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
II	—	15	—	—	—	2
METODY DYDAKTYCZNE						
dyskusja, praca z tekstem, referat, samokształcenie						
TREŚCI PROGRAMOWE						
<p>1-3. Zajęcia wstępne: wprowadzenie w problematykę konwersatorium pt. <i>Metodologia badań literackich dawniej i dziś</i>, przedstawienie planu pracy, omówienie warunków zaliczenia przedmiotu.</p> <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anna Burzyńska, <i>Wprowadzenie</i>, [w:] <i>Teorie literatury XX wieku. Podręcznik</i>, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 13-44. <p>4-6. Esencjalizm vs. antyesencjalizm, czyli spór o istnienie autora, dzieła i odbiorcy. Znaczenie współczesnych nurtów antyesencjalistycznych (poststrukturalizmu i dekonstrukcji) w badaniach literackich. Istota i granice interpretacji jako podstawowej metody badań literackich.</p> <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jacques Derrida, <i>Przed prawem</i>, [w:] <i>Teorie literatury XX wieku. Antologia</i>, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 413-443. – Roland Barthes, <i>Śmierć autora</i>, [w:] <i>Teorie literatury XX wieku. Antologia</i>, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 355-359. – Stanley Fish, <i>Interpretacja, retoryka, polityka. Eseje wybrane</i>, pod red. Andrzeja Szahaja, Kraków 2002 [obowiązuje lektura następujących esejów: <i>Zwykłe okoliczności, język dostowny, bezpośrednie akty mowy, to, co normalne, potoczne, oczywiste, zrozumiałe samo przez się i inne szczególne przypadki; Czy na tych ćwiczeniach jest tekst?; Jak rozpoznać wiersz, gdy się go widzi; Co czyni interpretację możliwą do przyjęcia?</i>; s. 29-119]. – Umberto Eco, Richard Rorty, <i>Interpretacja i nadinterpretacja</i>, red. Stefan Collini, przeł. Tomasz Biedroń, Kraków 2008. <p>Lektura dodatkowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ryszard Nycz, <i>Tekstowy świat</i>, Kraków 2000 (stąd: <i>Wprowadzenie i Część I</i>; s. 17-196). – Michał Paweł Markowski, <i>Efekt inskrypcji. Jacques Derrida i literatura</i>, Bydgoszcz 1997 [lub wydanie późniejsze] (stąd: <i>Część druga: Kwestia literatury</i>, s. 185-387). <p>7-8. Postkolonializm w badaniach literackich.</p> <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Michał Paweł Markowski, <i>Postkolonializm</i>, [w:] <i>Teorie literatury XX wieku. Podręcznik</i>, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 549-565. – Edward W. Said, <i>Orientalizm</i>, przekład Monika Wyrwas-Wiśniewska, Poznań 2005. <p>9. Komparatystyka – definicja i zakres pojęcia; główne tendencje współczesnej komparatystyki.</p> <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Henry H.H. Remak, <i>Literatura porównawcza – jej definicja i funkcja</i>, [w:] <i>Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej</i>, pod red. Haliny Janaszek-Ivanićkovej, Warszawa 1997, s. 25-36. – Olga Płaszczewska, <i>Wokół definicji</i>, [w:] tejsze, <i>Przestrzenie komparatystyki – italianizm</i>, Kraków 2010, s. 47-84. <p>10-12. Intertekstualność, czyli literatura wobec samej siebie. Ewolucja i rewolucja intertekstualna. „Lęk przed wpływem”: intertekstualność a problem oryginalności.</p> <p>Teksty literackie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jorge Luis Borges, <i>Biblioteka Babel</i>, [w:] tegoż, <i>Fikcje</i>, przeł. Andrzej Sobol-Jurczykowski, Stanisław Zembrzuski, Warszawa 2003 [lub inne wydanie]. <p>Lektury obowiązkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Michał Głowiński, <i>O intertekstualności</i>, [w:] idem, <i>Prace wybrane</i>, t. V: <i>Intertekstualność, groteska</i>, 						

parabola. Szkice ogólne i interpretacje, Kraków 2000, s. 5-33.

- Harold Bloom, *Lęk przed wpływem. Teoria poezji*, tłum. Agata Bielik-Robson, Marcin Szuster, Kraków 2002 [lub inne wydanie, np. w języku angielskim].

Lektura dodatkowa:

- Stanisław Balbus, *Między stylami*, Kraków 1996.

13-15. Zwrot kulturowy w badaniach literackich.

Lektury obowiązkowe:

- Michał Paweł Markowski, *Badania kulturowe*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 519-548.
- Anna Łebkowska, *Somatopoetyka*, w: *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz, Kraków 2012, s. 101-136.

Lektury uzupełniające:

- *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, red. Michał Paweł Markowski, Ryszard Nycz, Kraków 2012.
- *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz, Kraków 2012.
- Ryszard Koziółek, *Ciała Sienkiewicza*, Katowice 2010 (lub inne wydanie).

Inne propozycje:

1-2. Strukturalizm jako podstawa współczesnej wiedzy o literaturze (oraz dydaktyki akademickiej).

Lektury obowiązkowe:

- Michał Paweł Markowski, *Formalizm amerykański – „New Criticism”*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 133-151.
- Anna Burzyńska, *Strukturalizm (I)*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 197-230.
- Anna Burzyńska, *Strukturalizm (II)*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 279-303.

3-4. Antyczne koncepty teoretycznoliterackie (Platon, Arystoteles, Horacy) i ich znaczenie dla współczesnej wiedzy o literaturze.

Lektury obowiązkowe:

- Platon, *Państwo* (księga III, VII i X).
- Arystoteles, *Poetyka*, przeł. i oprac. Henryk Podbielski, Wrocław 1989 (BN II, 209) [lub inne wydanie, np.: Arystoteles, *Retoryka. Poetyka*, przeł., wstępem i komentarzem opatrzył Henryk Podbielski, Warszawa 1988].
- Quintus Horatius Flaccus, *Sztuka poetycka* [zalecane wydania: Kwintus Horacjusz Flakkus, *Sztuka poetycka*, [w:] *Dzieła wszystkie*, t. 2, tekst łaciński do druku przygotował, wyboru przekładów dokonał, komentarzem opatrzył Oktawiusz Jurewicz, Wrocław 1988; lub *Trzy poetyki klasyczne. Arystoteles, Horacy, Pseudo-Longinos*, przeł. wstępem i objaśnieniami opatrzył Tadeusz Sinko, Wrocław 1951 (BN II, 57).

Lektura uzupełniająca:

- Elżbieta Sarnowska-Temierusz, *Przeszłość poetyki. Od Platona do Giambattisty Vica*, Warszawa 1995 (rozdział I: *W zasięgu filozofii* i rozdział II: *„Poetyka” Arystoteles*).

5-6. Światopogląd jako podstawa dzieła literackiego oraz metod jego badania.

Lektura obowiązkowa:

- Wilhelm Dilthey, *Typy światopoglądów i ich rozwinięcie w systemach metafizycznych*, [w:] tegoż, *O istocie filozofii i inne pisma*, tłum. i wstęp Elżbieta Paczkowska-Łagowska, Warszawa 1987, s. 113-175.

7-8. Sztuka interpretacji i hermeneutyka jako podstawy współczesnej wiedzy o literaturze (oraz dydaktyki akademickiej).

Lektury obowiązkowe:

- M.P. Markowski, *Hermeneutyka*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 173-195.
- Paul Ricoeur, *O interpretacji*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, pod red. Anny Burzyńskiej i

Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 193-212.

- Hans-Georg Gadamer, *Tekst i interpretacja*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 213-241.

9-10. Problem retoryki i retoryczności we współczesnych badaniach literackich.

Lektury obowiązkowe:

- Mirosław Korolko, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1990 (obowiązuje ogólna orientacja w całości).
- Michał Paweł Markowski, *Pragmatyzm*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 475-496.
- Stanley Fish, *Retoryka*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 445-459.

Lektura dodatkowa:

- Michał Rusinek, *Między retoryką a retorycznością*, Kraków 2003.

11-12. Mimesis i język. Kognitywna koncepcja re-prezentacji.

Lektury obowiązkowe:

- George Lakoff, Mark Johnson, *Metafory w naszym życiu*, przeł. i wstępem opatrzył Tomasz P. Krzeszowski, Warszawa 2010.
- *Językowy obraz świata*, pod red. Jerzego Bartmińskiego, Lublin 2004 [lub inne wydanie].

Lektura dodatkowa:

- Peter Stockwell, *Poetyka kognitywna. Wprowadzenie*, red. Elżbieta Tabakowska, przeł. Anna Skucińska, Kraków 2006.
- Hans Georg Gadamer, *Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej*, przełożył i wstępem opatrzył Bogdan Baran, Warszawa 2013 (część III: *Ontologiczny zwrot hermeneutyki pod znakiem języka*, s. 519-657).
- Marek Stanisław, *Światy i życie. Metafory poezji w polskiej krytyce literackiej doby romantyzmu*, Rzeszów 2019.

13-14. Prawda i fikcja przeszłości, czyli jak konstruuje się opowieść historyczną?

Lektury obowiązkowe:

- Hayden White, *Poetyka pisarstwa historycznego*, pod red. Ewy Domańskiej i Marka Wilczyńskiego, Kraków 2000.

15-16. Praktyki i metody badań historycznoliterackich.

Lektury obowiązkowe:

- Teresa Walas, *Czy jest możliwa inna historia literatury?*, Kraków 1993.
- Teresa Kostkiewiczowa, *Historia literatury w przebudowie*, „Teksty Drugie” 2005, nr 1-2, s. 22-43.
- Luigi Marinelli, *Polonocentryzm w historii literatury – jego racje i ograniczenia (w uniwersyteckiej syntezie historycznoliterackiej)*, „Teksty Drugie” 2005, nr 1-2, s. 198-214.
- Marek Stanisław, *„Walka romantyków z klasykami”, czyli o dziejach pewnej metafory historycznoliterackiej*, [w:] *Między biografią, literaturą i legendą*, pod red. Marka Stanisława i Kazimierza Maciąga, Rzeszów 2010, s. 9-40.

17-18. Feminizm w badaniach literackich.

Lektury obowiązkowe:

- Anna Burzyńska, *Feminizm*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 389-437.
- Nancy K. Miller, *Archnologie: kobieta, tekst i krytyka*, [w:] *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006, s. 487-513.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

zaliczenie z oceną – wystawione na podstawie wyników kolokwium zaliczeniowego oraz obserwacji prowadzonej podczas zajęć

kryteria oceniania:

- 5,0 (bardzo dobry) – doktorant/ka opanował/a 95-100% materiału przewidzianego programem przedmiotu, swoją wiedzę przekazuje w sposób komunikatywny i nienaganny językowo, bardzo dobrze stosuje ją w praktyce badawczej,
- 4,5 (dobry plus) – doktorant/ka opanował/a 90-94% materiału przewidzianego programem przedmiotu, swoją wiedzę przekazuje w sposób komunikatywny i poprawny językowo, sprawnie stosuje ją w praktyce badawczej,
- 4,0 (dobry) – doktorant/ka opanował/a 80-89% materiału przewidzianego programem przedmiotu, swoją wiedzę przekazuje w sposób komunikatywny i poprawny językowo (dopuszczalne drobne usterki), stosuje ją także w praktyce badawczej,
- 3,5 (dostateczny plus) – doktorant/ka opanował/a 70-79% materiału przewidzianego programem przedmiotu, swoją wiedzę przekazuje w sposób poprawny językowo (z drobnymi usterekami), potrafi także dostrzec jej zastosowanie w praktyce badawczej,
- 3,0 (dostateczny) – doktorant/ka opanował/a 51-69% materiału przewidzianego programem przedmiotu, swoją wiedzę przekazuje w sposób poprawny językowo (popołniając przy tym błędy językowe), częściowo potrafi dostrzec jej zastosowanie w praktyce badawczej,
- 2,0 (niedostateczny) – doktorant/ka opanował/a mniej niż 50% materiału przewidzianego programem przedmiotu, swoją wiedzę przekazuje w sposób niepoprawny językowo (popołniając poważne błędy językowe), nie potrafi dostrzec jej zastosowania w praktyce badawczej.

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	34
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

LITERATURA

Literatura podstawowa:	<p>Podręczniki:</p> <ul style="list-style-type: none">– Burzyńska Anna, Michał Paweł Markowski, <i>Teorie literatury XX wieku. Podręcznik</i>, Kraków 2006.– Skwarczyńska Stefania, <i>Kierunki w badaniach literackich. Od romantyzmu do połowy XX w.</i>, Warszawa 1984.– <i>Rozważania metodologiczne. Język – literatura – teatr</i>, pod red. Edwarda Kasperskiego, Warszawa 2000.– Mitosek Zofia, <i>Teorie badań literackich</i>, Warszawa 2011 (lub wyd. wcześniejsze).– Kasperski Edward, <i>Kategorie komparatystyki</i>, Warszawa 2010.– Płaszczewska Olga, <i>Przestrzenie komparatystyki – italianizm</i>, Kraków 2010.– Stockwell Peter, <i>Poetyka kognitywna. Wprowadzenie</i>, red. nauk. Elżbieta Tabakowska, przeł. Anna Skucińska, Kraków 2006. <p>Antologie tekstów:</p> <ul style="list-style-type: none">– <i>Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej</i>, pod red. Haliny Janaszek-Ivanićkovej, Warszawa 1997.– <i>Teoria badań literackich za granicą. Antologia</i>, wybór, rozprawa wstępna, komentarze Stefani Skwarczyńskiej, t. 1-2, Kraków 1965-1986.
------------------------	---

- *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, pod red. Anny Burzyńskiej i Michała Pawła Markowskiego, Kraków 2006.
- *Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia*, oprac. Henryk Markiewicz, t. I: *Metody stylistyki literackiej. Kierunki ergocentryczne*, Kraków 1976.
- *Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia*, oprac. Henryk Markiewicz, t. II: *Strukturalno-semiotyczne badania literackie. Literaturoznawstwo porównawcze. W kręgu psychologii głębi i mitologii*, Kraków 1976.
- *Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia*, oprac. Henryk Markiewicz, t. III: *Perspektywy socjologiczne. Marksizm w badaniach literackich i jego promieniowanie*, Kraków 1976.
- *Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia*, oprac. Henryk Markiewicz, t. IV, cz. 1: *Badania strukturalno-semiotyczne (uzupełnienie). Problemy recepcji i interpretacji*, Kraków 1996.
- *Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia*, oprac. Henryk Markiewicz, t. IV, cz. 2: *Literatura jako produkcja i ideologia. Poststrukturalizm. Badania intertekstualne. Problemy syntezy historycznoliterackiej*, Kraków 1996.

Pozostałe opracowania:

- Arystoteles, *Poetyka*, przeł. i oprac. Henryk Podbielski, Wrocław 1989 (BN II, 209) [lub inne wydanie, np.: Arystoteles, *Retoryka. Poetyka*, przełożył, wstępem i komentarzem opatrzył Henryk Podbielski, Warszawa 1988];
- Bloom Harold, *Lęk przed wpływem. Teoria poezji*, tłum. Agata Bielik-Robson, Marcin Szuster, Kraków 2002;
- Dilthey Wilhelm, *Typy światopoglądów i ich rozwinięcie w systemach metafizycznych*, [w:] tegoż, *O istocie filozofii i inne pisma*, tłum. i wstęp Elżbieta Paczkowska-Łagowska, Warszawa 1987;
- Eco Umberto, Richard Rorty, *Interpretacja i nadinterpretacja*, red. Stefan Collini, przeł. Tomasz Biedroń, Kraków 2008;
- Fish Stanley, *Interpretacja, retoryka, polityka. Eseje wybrane*, pod red. Andrzeja Szahaja, Kraków 2002;
- Gadamer Hans Georg, *Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej*, przełożył i wstępem opatrzył Bogdan Baran, Warszawa 2013 (część III: *Ontologiczny zwrot hermeneutyki pod znakiem języka*, s. 519-657).
- Głowiński Michał, *O intertekstualności*, [w:] idem, *Prace wybrane*, t. V: *Intertekstualność, groteska, parabola. Szkice ogólne i interpretacje*, Kraków 2000, s. 5-33;
- Horatius Flaccus Quintus, *Sztuka poetycka* [zalecane wydania: Kwintus Horacjusz Flakkus, *Sztuka poetycka*, [w:] *Dzieła wszystkie*, t. 2, tekst łaćniński do druku przygotował, wyboru przekładów dokonał, komentarzem opatrzył Oktawiusz Jurewicz, Wrocław 1988; lub *Trzy poetyki klasyczne. Arystoteles, Horacy, Pseudo-Longinos*, przeł. wstępem i objaśnieniami opatrzył Tadeusz Sinko, Wrocław 1951 (BN II, 57);
- *Językowy obraz świata*, pod red. Jerzego Bartmińskiego, Lublin 2004 [lub inne wydanie];
- Korolko Mirosław, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1990 (obowiązuje ogólna orientacja w całości);
- Kostkiewiczowa Teresa, *Historia literatury w przebudowie*, „Teksty Drugie” 2005, nr 1-2, s. 22-43;
- Koziółek Ryszard, *Ciała Sienkiewicza*, Katowice 2010 (lub inne wydanie);
- *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, red. Michał Paweł Markowski, Ryszard Nycz, Kraków 2012;
- *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz, Kraków 2012;
- Marinelli Luigi, *Polonocentryzm w historii literatury – jego racje i ograniczenia (w uniwersyteckiej syntezy historycznoliterackiej)*, „Teksty Drugie” 2005, nr 1-2, s. 198-214;
- Lakoff George, Mark Johnson, *Metafory w naszym życiu*, przeł. i wstępem opatrzył Tomasz P. Krzeszowski, Warszawa 2010;
- Łebkowska Anna, *Somatopoetyka*, w: *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz, Kraków 2012, s. 101-136;

	<ul style="list-style-type: none"> – Nycz Ryszard, <i>Tekstowy świat</i>, Kraków 2000; – Platon, <i>Państwo</i> (księga III, VII i X) [dowolne wydanie]; – Remak Henry H.H., <i>Literatura porównawcza – jej definicja i funkcja</i>, [w:] <i>Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej</i>, pod red. Haliny Janaszek-Ivanićkovej, Warszawa 1997, s. 25-36; – Said Edward W., <i>Orientalizm</i>, przekład Monika Wyrwas-Wiśniewska, Poznań 2005; – Stanisław Marek, <i>Światy i życie. Metafory poezji w polskiej krytyce literackiej doby romantyzmu</i>, Rzeszów 2019; – Stanisław Marek, „Walka romantyków z klasykami”, czyli o dziejach pewnej metafory historycznoliterackiej, [w:] <i>Między biografią, literaturą i legendą</i>, pod red. Marka Stanisła i Kazimierza Maciąga, Rzeszów 2010, s. 9-40; – Walas Teresa, <i>Czy jest możliwa inna historia literatury?</i>, Kraków 1993; – White Hayden, <i>Poetyka pisarstwa historycznego</i>, pod red. Ewy Domańskiej i Marka Wilczyńskiego, Kraków 2000. <p>Lektury obcojęzyczne (co najmniej 2 pozycje do wyboru):</p> <ul style="list-style-type: none"> – monografie lub artykuły obcojęzyczne związane z problematyką seminarium, dostępne m.in. w zbiorach elektronicznych Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego (zakładka e-źródła: bazy EBSCO, Science Direct i inne).
Literatura uzupełniająca:	<p>Słowniki (najlepiej z najnowsze wydania):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Baldick Chris, <i>The Oxford Dictionary of Literary Terms</i>, Oxford: Oxford University Press, 2015. – <i>Słownik terminów literackich</i>, pod red. Janusza Sławińskiego, Wrocław 2000. – <i>Słownik literatury staropolskiej (średniowiecze, renesans, barok)</i>, pod red. Teresy Michałowskiej, przy udziale Barbary Otwinowskiej, Elżbiety Sarnowskiej-Temeriusz, Wrocław 1990. – <i>Słownik literatury polskiego Oświecenia</i>, pod red. Teresy Kostkiewiczowej, Wrocław 1991. – <i>Słownik literatury polskiej XIX wieku</i>, pod red. Józefa Bachorza i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 1991. – <i>Słownik polskiej krytyki literackiej 1764-1918. Pojęcia – terminy – zjawiska – przekroje</i>, red. naukowa Józef Bachórz, Grażyna Borkowska, Teresa Kostkiewiczowa, Magdalena Rudkowska i Mirosław Strzyżewski, t. 1-2 oraz <i>Indeksy</i>, Toruń-Warszawa 2016. – <i>The New Princeton Encyclopedia of Poetry and Poetics</i>, Alex Preminger and T.V.F. Brogan (co-editors), Frank J. Warnke, O.B. Hardison, Jr., and Earl Miner (associate editors), Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1993.